

Asia: VN/24437/2024

Lausuntopyyntö metsätalouden tulosperusteiset tuet -työryhmän muistiosta

1. Yleinen palaute työryhmän muistiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luonnonsuojeluliitto oli mukana tulosperustaisten tukien työryhmässä. Tulosperustaisuuden sekä tarjouskilpailujen mahdollisuuksien tarkastelu ja edistäminen ovat kannatettavia erityisesti nyt, kun nykyinen rahoitus ei riitä alkuunkaan kattamaan luonnonhoidon ja -suojelun tarpeita.

Työryhmän muistiossa esitetyistä kannatamme kiertoajan pidentämisen ottamista mukaan pilotoitaviin tukiin, lisäksi suhtaudumme epäillen tuen suuntaamista lehtipuun lisäämiseen taimikon- ja nuoren metsän hoidon tuen yhteydessä.

Nyt osa pilotoitavista tuista on päällekkäisiä jo olemassa olevien tukien kanssa. Tämä tulee huomioida viimeistään siinä vaiheessa kun tarkastellaan pilotin onnistumista ja uusien tukien kysyntää. Suhteellisen hiljattain uudistettujen metka-tukien, Metsäkeskusten luonnonhoidon resurssien leikkaamisen ja luonnonhoitohankkeiden käsittelyn järjestelmäongelmien vuoksi nyt ei välttämättä ole kaikista paras hetki pilotoida uutta, ja tämä tulee huomioida toteutusta suunniteltaessa. On varmistettava toteuttavan viranomaisen resurssit sekä riittävä tiedotus ja neuvonta uusista tukimuodoista ja niiden hakemisesta.

2. Tulosperusteisten tukien ja ympäristöllisen tarjouskilpailun vahvuudet ja heikkoudet verrattuna perinteiseen tukijärjestelmään, jossa korvataan kustannuksia ja tulonmenetyksiä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tarjouskilpailussa kaikkien kiinnostuneiden ei ole mahdollista saada tukea hankkeelleen. Tämä on heikkous, sillä kielteinen tukipäätös saattaa johtaa tarjottujen kohteiden hakuksiin vaikka maanomistaja olisi säästämisestä tai luonnonhoidosta kiinnostunut.

Heikkoutena tai riskinä saattaa olla myös se, että tukijärjestelmä näyttäytyy aiempaa sekavampana tai hakemusten laatiminen on maanomistajille vaikeampaa. Myös tulosten osoittaminen ja seuranta vaativat enemmän panostusta nykyiseen tukijärjestelmään verrattuna.

Vahvuutena on erityisesti kustannustehokkuus.

3. Työryhmän esittämien pilottiehdotusten toteuttamiskelpoisuus.

3.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

Lehtipuustoisuuden kasvattaminen on hyvä asia, mutta Luonnonsuojeluliitto suhtautuu suurella varauksella nykymuotoisiin metsätalouden tukiiin. Myös valtiontalouden tarkastusviraston kyseenalaistaa puuntuotannon tuet ja niiden vaikuttavuuden. Tarkastusviraston mukaan taimikonhoidon ja nuoren metsän hoidon tukeminen myös edistää ensisijaisesti jaksollista metsänkasvatusta, joka saattaa johtaa siihen että maanomistajat keskittyvät tuettuihin työlajeihin ei-tuettujen töiden kustannuksella.

3.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

-

3.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

3.4 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

4. Millaisia vaikutuksia työryhmän esittämällä tuella olisi?

4.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

-

4.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

-

4.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

4.4 Lehtojen luonnonhoito (luku 11.6)

-

5. Kehittämisehdotukset työryhmän pilottiehdotuksiin.

5.1 Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen korotus lehtipuuosuuden perusteella (luku 9.1)

Jos pilotti toteutetaan, se tulee tehdä taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen nykytasoa laskemalla ja maksamalla nyt esitetty lisä lasketun tuen päälle. Koska kyseessä on tukimalli josta tulisi tulevaisuudessa luopua, ei tason kokonaismäärän nostaminen ole tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista. Varsinkaan kun lehtipuuosuuden kasvattaminen on etu myös puuntuotannon näkökulmasta.

Luonnonsuojeluliitto pitää työryhmän muistiossa esitettyä tukea säästöpuiden lisäämiseen parempana keinona myös lehtipuuosuuden kasvattamiseen.

5.2 Suojavyöhykkeiden jättäminen virtavesien rannoille (luku 11.2)

Nyt esitetty tuki edellyttää ainoastaan kohteen määräaikaista säilyttämistä, joka ei välttämättä ole ympäristöhyötyjen saavuttaiseksi kustannustehokkain tai paras vaihtoehto.

5.3 Soiden aktiivinen ennallistaminen (luku 11.5)

-

5.4 Lehtojen luonnonhoito (luku 11.6)

-

Toopakka Liisa
Suomen luonnonsuojeluliitto ry